

Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej ComArch S.A. w 2009 roku

Do dnia 22 czerwca 2009 r., czyli do dnia obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ComArch S.A., Rada Nadzorcza działała w następującym składzie:

- Elżbieta Filipiak - Przewodnicząca Rady
  - Maciej Brzeziński - Wiceprzewodniczący Rady,
  - Maciej Czapiewski – Członek Rady,
  - Wojciech Kucharzyk - Członek Rady,
  - Anna Ławrynowicz - Członek Rady,
  - Tadeusz Syryjczyk - Członek Rady,
- po 22 czerwca 2009 jej skład nie uległ zmianie.

Zgodnie z pisemnymi oświadczeniami złożonymi przez członków Rady Nadzorczej Zarządowi ComArch S.A. czterech spośród sześciu członków Rady Nadzorczej spełnia kryteria niezależności od Spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze Spółką.

Rada Nadzorcza odbyła w 2009 roku 5 posiedzeń (9 marca, 11 maja, 25 maja, 14 września oraz 23 listopada), ponadto Rada Nadzorcza podjęła uchwały w trybie korespondencyjnym w dniu 14 grudnia.

Głównymi tematami posiedzeń Rady Nadzorczej były:

- a) monitoring i analiza sytuacji finansowej Spółki i Grupy ComArch,
- b) ocena realizacji przez Zarząd strategii Spółki,
- c) analiza i ocena ryzyka związanego z działalnością Spółki,
- d) sprawy formalno-prawne
- e) ustalenie listy Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych w zakresie programu opcji menadżerskich dla kluczowych pracowników w 2010 roku.

Szczegółowy zakres czynności i uchwał podejmowanych przez Radę Nadzorczą w 2009 roku znajduje się w protokołach z posiedzeń Rady Nadzorczej, które znajdują się w siedzibie Spółki w Krakowie.

W związku z zasadą nr 1 Dobrych praktyk stosowanych przez członków rad nadzorczych (część III Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW) uchwałą nr 10/5/2009 z dnia 25 maja 2009 roku Rada Nadzorcza ComArch S.A. pozytywnie zaopiniowała projekty uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki, które odbyło się w dniu 22 czerwca 2009 roku.

8 czerwca 2009 r., zgodnie z punktem 1. 6) Dobrych praktyk realizowanych przez zarządy spółek giełdowych (część II Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW) zostało opublikowane „Roczne sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej ComArch

S.A. w 2008 roku” z uwzględnieniem pracy jej komitetów, wraz z przekazaną przez radę nadzorczą oceną pracy rady nadzorczej oraz systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla spółki.

W okresie objętym sprawozdaniem Rada Nadzorcza monitorowała aktualną sytuację Spółki a w ramach swoich obowiązków opiniowała bieżące oraz planowane działania ComArch S.A. W szczególności Rada Nadzorcza dokonała przeglądu kwartalnych, półrocznych oraz rocznych sprawozdań finansowych ComArch S.A. oraz Grupy Kapitałowej ComArch. Każdorazowo po publikacji raportów finansowych miały miejsce posiedzenia Rady Nadzorczej, na których Rada zapoznawała się z wynikami finansowymi oraz bieżącą działalnością Spółki i analizowała zakres, rzetelność, prawidłowość oraz przejrzystość danych (w tym finansowych) prezentowanych przez Spółkę. Zarząd Spółki i uprawnieni pracownicy zapewnili Radzie Nadzorczej w tym zakresie dostęp do źródeł informacji i dokumentów, a także przygotowali stosowne prezentacje oraz udzielili niezbędnych wyjaśnień na temat sytuacji finansowej Spółki a także przedsięwzięć realizowanych przez Spółkę oraz szczegółów współpracy z kontrahentami. Rada Nadzorcza odbyła również spotkanie z przedstawicielami podmiotu uprawnionego do badania i przeglądu sprawozdań finansowych ComArch S.A. oraz Grupy Kapitałowej Comarch.

Zdaniem Rady Nadzorczej przyjęte przez Spółkę i Grupę Kapitałową metody rachunkowości zostały zastosowane zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami prawa. W opinii Rady Nadzorczej współpraca z Zarządem ComArch S.A. układała się bez zastrzeżeń a Zarząd przedstawiał wymagane informacje w sposób rzetelny, prawidłowy i jasny.

W opinii Rady Nadzorczej podmiot uprawniony do badania i przeglądu sprawozdań finansowych ComArch S.A. oraz Grupy Kapitałowej ComArch został wybrany zgodnie z przepisami prawa a biegli rewidenci, dokonujący tego badania i przeglądu, spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego. W 2009 roku funkcję podmiotu uprawnionego do badania i przeglądu sprawozdań finansowych w Spółce pełnił Deloitte Audyt Sp. z o.o. Umowa dotycząca świadczenia usług w zakresie badania i przeglądu sprawozdań finansowych ComArch S.A. za rok 2009 została zawarta 17 lipca 2009 roku na jeden rok.

Zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej powołany został Komitet Audytu, w skład którego weszli wszyscy członkowie Rady Nadzorczej. Zgodnie z informacjami posiadanymi przez spółkę czterech członków Komitetu Audytu spełnia warunki niezależności, a przynajmniej jeden z nich posiada kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- 2) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- 3) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- 4) monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- 5) Komitet Audytu rekomenduje Radzie Nadzorczej lub innemu organowi nadzorującemu podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej jednostki.

W zakresie uprawnień Komitetu, Rada Nadzorcza może zaprosić lub zażądać udziału dodatkowych osób w jej obradach, takich jak członkowie władz lub eksperci.

Ocena pracy Rady Nadzorczej ComArch S.A. w 2009 roku

W 2009 roku Rada Nadzorcza ComArch S.A. działała zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej Spółki ComArch S.A. z dnia 25 czerwca 2008 roku, Statutem Spółki ComArch S.A., zasadami ładu korporacyjnego zawartymi w kodeksie Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW przyjętymi do stosowania przez ComArch S.A. oraz obowiązującymi przepisami prawa, mając na uwadze interes Spółki i jej akcjonariuszy.

Rada Nadzorcza sprawowała ciągły nadzór nad działalnością Spółki, pozyskując informacje na temat poszczególnych obszarów działalności ComArch S.A. od członków Zarządu Spółki.

Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia swoją pracę w okresie sprawozdawczym.

**Załącznik nr 2 do uchwały nr 8/5/2010
Rady Nadzorczej ComArch S.A.**

**Ocena sytuacji Spółki
z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej
i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki**

Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła konsekwentnie realizowaną przez Spółkę w 2009 roku strategię wzrostu opartą na własnych produktach oraz na ekspansji zagranicznej. Marka ComArch zwiększyła swoją rozpoznawalność w kraju i na świecie i jest kojarzona z zaawansowanymi technologicznie systemami informatycznymi, wysoką jakością usług i elastycznym podejściem do potrzeb klientów. Zdaniem Rady Nadzorczej szczególne sukcesy w 2009 roku Spółka i Grupa odniosła na rynku IT dla firm telekomunikacyjnych (wzrost przychodów ze sprzedaży o 29,2 %, realizacja kontraktów dla prestiżowych klientów Vodafone, T-Mobile, O2, Nokia, KPN).

W opinii Rady Nadzorczej istotnym wydarzeniem w roku 2009 było zakończenie przejścia przez Grupę ComArch kontroli nad niemieckim producentem oprogramowania ERP, firmą SoftM Software und Beratung AG, oraz pomyślne przeprowadzenie jej restrukturyzacji. Dzięki współpracy z SoftM Grupa ComArch rozpoczęła kierowanie swoich produktów do szerokiej bazy klientów na strategicznym rynku DACH oraz uzyskała możliwość przyspieszenia prac badawczo-rozwojowych nad nowymi produktami informatycznymi dedykowanymi dla klientów międzynarodowych. Grupa zapewnia sobie w ten sposób przewagę konkurencyjną, która umożliwi kontynuację dynamicznego rozwoju firmy w kolejnych okresach.

Rada Nadzorcza uważa za korzystne zabezpieczenie Spółki przed wahaniami koniunktury w poszczególnych sektorach gospodarki i rejonach świata poprzez utrzymywanie sektorowej i geograficznej dywersyfikacji przychodów. W opinii Rady Nadzorczej dla długoterminowego rozwoju ComArch S.A. istotne jest utrzymanie intensywnych inwestycji w najnowsze technologie, innowacyjne produkty oraz w kapitał ludzki, co jest realizowane poprzez finansowanie prac R&D, zarówno ze środków własnych, jak i ze środków pomocy publicznej, oraz stały rozwój zaplecza produkcyjnego w Krakowie, w oddziałach krajowych oraz w zagranicznych centrach kompetencyjnych. Rada Nadzorcza pozytywnie opiniuje inwestycje prowadzone przez Grupę ComArch w 2009 roku (na początku roku został oddany do użytkowania czwarty budynek konferencyjno-biurowy na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie, w czwartym kwartale 2009 zostały rozpoczęte prace nad piątym budynkiem o powierzchni 5228 m² i przeznaczeniu produkcyjno-biurowym, jak również zostały rozpoczęte prace nad budową w Dreźnie siedziby niemieckiej spółki zależnej). Po zakończeniu tych inwestycji Grupa ComArch będzie dysponowała wysokiej jakości zapleczem pozwalającym na bezproblemową realizację prowadzonych projektów informatycznych, także w przypadku zwiększenia się ich liczby w przyszłości.

W 2009 roku Rada Nadzorcza dokonywała także stałej analizy obszarów ryzyka związanych z działalnością Spółki oraz analizy sposobu zarządzania tymi ryzykami przez Zarząd.

Jako najważniejsze ryzyka operacyjne w 2009 roku uznano:

- a) ryzyko związane z pracami R&D (wytwarzanie nowych własnych produktów softwarowych);
- b) ryzyka związane z niedotrzymaniem warunków umów i koniecznością płacenia kar umownych jak również ze skorzystaniem przez kontrahentów z udzielonych im gwarancji dobrego wykonania;
- c) ryzyko prawidłowego szacowania czasochłonności kontraktów długoterminowych;
- d) ryzyko zagranicznego otoczenia prawnego i politycznego związane z realizacją kontraktów eksportowych oraz przejęciem Spółki SoftM Software und Beratung AG;
- e) ryzyko oceny standingu finansowego kontrahentów zagranicznych (ograniczenia w sprawdzaniu i monitorowaniu);
- f) ryzyko podatkowe związane z działalnością w Specjalnej Strefie Ekonomicznej i niestabilności otoczenia prawno-podatkowego w Polsce;
- g) ryzyko właściwego funkcjonowania kontroli wewnętrznej i procedur zarządzania w obliczu prowadzonej skali działalności;
- h) rosnąca konkurencja między firmami IT, wpływająca na zmniejszenie osiąganych marż;
- i) presja na wzrost płac w sektorze IT;
- j) międzynarodowa sytuacja gospodarcza, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na rynkach finansowych, mająca wpływ na wielkość popytu na produkty i usługi informatyczne;
- k) wysoki poziom wydatków inwestycyjnych związanych z rozbudową zaplecza produkcyjnego w Polsce (inwestycje rzeczowe) oraz z ekspansją na rynkach zagranicznych (inwestycje kapitałowe)
- l) utrzymująca się przez większą część 2009 roku zmienność kursów walutowych, w szczególności EUR/PLN i USD/PLN, wpływająca na opłacalność sprzedaży zagranicznej;

W zakresie ryzyka finansowego Rada Nadzorcza dostrzegała następujące zagrożenia:

- a) ryzyko kredytowe kontrahentów Comarch;
- b) ryzyko zmiany stóp procentowych, mających wpływ na koszty obsługi zaciągniętych kredytów bankowych;
- c) utrzymujący się przez większą część 2009 roku zmienność kursów walutowych, w szczególności EUR/PLN i USD/PLN, wpływająca na opłacalność sprzedaży zagranicznej
- d) ryzyko płynności finansowej.

W ocenie Rady Nadzorczej Zarząd właściwie identyfikuje ryzyka z działalnością Spółki i skutecznie nimi zarządza. Sprawozdania finansowe przedstawiają rzetelny i kompletny obraz sytuacji Spółki.